

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ СПЕЦІАЛІСТІВ З МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ,
СТАТИСТИКИ ТА БІОМЕДИЧНОЇ ТЕХНІКИ»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
«КОМП'ЮТЕРНА МЕДИЦИНА»

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ
ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ 2020»

ЗАПОРІЖЖЯ - 2020

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ
СПЕЦІАЛІСТІВ З МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ, СТАТИСТИКИ ТА
БІОМЕДИЧНОЇ ТЕХНІКИ»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
«КОМП'ЮТЕРНА МЕДИЦИНА»**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ
ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ 2020»**

19-20 листопада 2020 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2020

УДК 61(477)

A43

Рекомендовано до друку Вченою радою Запорізького державного медичного університету Міністерства охорони здоров'я України (Протокол № 5 від 24.11.2020 р.)

Голови редакційної колегії: проф. Ю.М. Колесник (Запоріжжя)
академік НАМН України, проф. Ю.В. Вороненко (Київ)

Редакційна колегія:

доц. М. О. Авраменко (Запоріжжя)	проф. В. П. Марценюк (Польща)
акад. НАМН України, проф. В.Ю. Биков (Київ)	доц. С. А. Моргунцова (Запоріжжя)
проф. І. В. Бушуєва (Запоріжжя)	проф. О. П. Мінцер (Київ)
проф. О.В. Висоцька (Харьків)	проф. Л. С. Рибалко (Харьків)
проф. В. А. Візір (Запоріжжя)	проф. Ю. А. Прокопчук (Дніпро)
проф. Л. С. Годлевський (Одеса)	проф. О. А. Рижов (Запоріжжя)
проф. О. С. Коваленко (Київ)	проф. С. О. Суботін (Запоріжжя)
проф. В. В. Краснов (Київ)	проф. В. О. Туманський (Запоріжжя)
проф. Ю. Є. Лях (Луцьк)	чл-кор. НАПН України А.Г. Шевцов (Київ)
проф. О. Ю. Майоров (Харьків)	

A43 **Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2020 :**
матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (19-20 листопада 2020 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2020. – 161 с.

ISBN 978-966-417-194-8

*Матеріали видаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.*

УДК 61(477)

ISBN 978-966-417-194-8

© Запорізький державний медичний університет, 2020
© Видавництво ЗДМУ

ДИСТАНЦІЙНА ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ	
Мінцер О.П. , Бабінцева Л.Ю.....	58
ПАРИТЕТНЕ ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Годлевський Л.С., Мандель О.В., Пономаренко А.І., Нєнова О.М., Новіков В.П., Приболовець Т.В., Біднюк К.А., Ляшенко А.В., Марченко С.В., Татарчук Т.В.....	60
VIRTUALIZATION OF THE SEMINAR CLASS UNDER CONDITIONS OF A SPATIAL REMOVAL	
Viktor Vasilaki, Markus Bolz, Alexey Ryzhov	62
OpenEDX ЯК ПЛАТФОМА ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО РОБОЧОГО ЗОШИТУ У ІФНМУ	
Матейко Г.Б., Сенчій В.М., Веприк Т.В., Матвісів М.В., Нєстєрова Т.В., Дивлюк Х.В.	64
КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТФОРМАХ ТА ЇХ ПОКАЗНИКИ	
Іванькова Н.А.	68
ПЕРСОНІФІКОВАНИЙ ПІДХІД В ОЦІНЦІ ПРАКТИЧНИХ НАВИКІВ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ	
Доля О.С.....	69
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНІКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ»	
Погорєлов С.В., Пенкін Ю.М., Нєссонова М.М.....	71
МОБІЛЬНА МЕДИЦИНА ТА ПАРТИСИПАЦІЯ ПАЦІЄНТІВ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	
Мінцер О.П., Мироненко Н.В., Сієнєнко Н.О., Новик А.М.	73
НОВІ РОЛІ ВИКЛАДАЧА В СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	
Бабінцева Л.Ю., Мохначов С.І.....	75
РОЛЬ МОДЕРАТОРА ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	
Строїтєлєва Н.І., Ришов О.А.	77
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНИХ ІСПИТІВ У ЗДМУ З ВИКОРИСТАННЯМ СЕРВІСУ MS FORMS	
Ришов О.А., Андросов О.І.	79
ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ	
Баранник М.О., Шєйкіна Н.В., Жовтоніжко І.М.....	81
НЕЙРОННІ МЕРЕЖІ ДЛЯ МЕДИЧНОГО ДІАГНОСТУВАННЯ	
Лєошєнко С.Д., Олійник А.О., Субботін С.О.....	822
ЯКІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЧНИХ ВУЗАХ	
Каблуков А.О.....	84
СТЕНДОВІ ДОПОВІДІ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ	88
APPLICATION OF INNOVATION TEACHING METHODS ON THE BASIS OF VIRTUAL PATIENTS FOR GRADUATING STUDENTS OF MEDICAL FACULTY	
Svitlana Tarnavska, Olga Shahova.....	88

Література

1. Gröne O., Garcia-Barbero M. (2002). Тенденції в області комплексного догляду — роздуми про концептуальні питання. Копенгаген: Всесвітня Організація Охорони Здоров'я.
2. Режим доступу: www.who.int/features/factfiles/patient_safety.
3. Marla L. (2015). Claymane Impact of Patient Participation in Health Decisions Within Medical Encounters: A Systematic Review. Review Article.

УДК 61:378:007

НОВІ РОЛІ ВИКЛАДАЧА В СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Бабінцева Л.Ю., Мохначов С.І.

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

Ключові слова: реформування освіти, нові інформаційні технології, фасилітація, цифрова компетентність, дистанційне навчання.

Вступ. Сучасний світ швидко змінюється. В багатьох країнах відбуваються інтенсивні процеси інформатизації освіти. Вкладаються значні кошти в упровадження та розвиток новітніх інформаційних технологій, що повинно вплинути на підвищення результативності та якості освіти.

Неможливо не зазначити, що стан здоров'я населення Україні висуває в число невідкладних завдань підвищення рівня й якості медичної допомоги на основі відповідного рівня кваліфікації та ефективності діяльності лікаря в умовах обмеженого бюджетного фінансування сфери охорони здоров'я. Тому професійна підготовка працівників галузі являється одним із показників соціального розвитку.

Відомо, що перехід до інформаційного суспільства вплинув на різноманітні зміни в медичній освіті, зокрема післядипломній. Слід згадати й застосування концепції освіти впродовж життя. Зрозуміла готовність держав до глобальних перетворень, пов'язаних із індивідуалізацією навчання, орієнтацією на розвиток особистості, соціальної та цифрової компетентностей, особливо з огляду на нові виклики, зумовлені пандемією коронавірусу.

Сьогодні активно не тільки обговорюються, але й реалізуються різні напрями впровадження цифрових технологій у всі сфери життя: від взаємодії між людьми до промислових виробництв, від предметів побуту до дитячих іграшок тощо. Це перехід біологічних і фізичних систем у кібербіологічні та кіберфізичні. Цифровізація несе революційні зміни, про які ще не всі здогадуються. Тому відмова від міцних ментальних ілюзій — перший крок до розуміння життя та діяльності в новому форматі.

Отже, ми являємося свідками переходу до моделі освітнього процесу, що поєднує можливості традиційної та дистанційної форм освіти. Зауважимо, що технології, не замінять викладача, проте сучасним і майбутнім педагогам

необхідно розуміти: викладач, який застосовує технології, замінить того, хто їх не застосовує.

Інформатизація передбачає змінення змісту, методів та організаційних форм освіти. Безумовно, змінюються роль і функції викладача у вищій та післядипломній освіті.

Мета дослідження: визначити основні тенденції змінення ролі викладача в системі медичної освіти з урахуванням викликів сьогодення.

Основна частина. Система медичної освіти потребує змінення, що зумовлено численними факторами: підвищенням вимог до якості навчального контенту; недостатнім часом для передавання необхідних знань; створенням нових навчальних середовищ, що базуються на включенні як реальних, так і віртуальних об'єктів; невідповідністю традиційних технологій передавання знань сучасним вимогам; стрімким зростанням обсягів медичних відомостей; відсутністю відповідальності викладачів за навчання тощо.

Тенденції розвитку суспільства також вимагають вирішення проблеми випереджаючого розвитку системи медичної освіти на основі інформаційних технологій.

Заклади освіти сьогодні працюють або повністю дистанційно, або в змішаному форматі. Значна кількість викладачів констатують, що чи не найбільшим викликом дистанційного навчання стало залучення його суб'єктів до спілкування. Хоча, онлайн-дискусії, безумовно, не тільки цікавий, але й дієвий інструмент для досягнення кількох навчальних цілей: залучення до обговорення значної кількості учасників і вироблення або тренування навичку публічного виступу.

За результатами численних досліджень системи освіти під час карантину, що наразі проводяться в світі, одним із важливих висновків зроблено такий: кращі викладачі дистанційного навчання — не ті, кому легко вдається освоїти певний програмний продукт, а ті, хто як і завжди, здатен на прийняття рішення про форму спілкування з суб'єктами навчання, про застосування комунікаційних стратегій, про індивідуалізацію навчального матеріалу, про організацію навчання.

Отже, сучасний викладач, окрім традиційної, одночасно виступає у ролі тьютора, модератора та зовсім нової ролі — фасилітатора.

Фасилітатор — це людина, яка забезпечує успішну групову комунікацію, підтримуючи її правила, процедуру та регламент, а також допомагає учасникам сконцентруватися на меті та змісті зустрічі. Тобто, фасилітатор вирішує двояке завдання: сприяє комфортній атмосфері та плідності обговорення, перетворюючи процес комунікації у зручний і легкий для досягнення поставлених цілей.

Для проведення плідного обговорення, спрямованого на досягнення певної навчальної мети, рекомендовано дотримуватись таких складових: 1) починати обговорення з дослідження: виділити час для ознайомлення з певним спірним питанням або зробити це домашнім завданням перед дискусією; 2) чітко

розподілити ролі учасників. Зауважимо, що для онлайн формату це важливіше, ніж в аудиторії; 3) слідкувати за часом, відведеним для кожного виступу; 4) дотримуватись онлайн етикету, тобто перед початком дискусії ознайомити із загальними правилами; 5) викладач — фасилітатор: він не домінує, а допомагає, показує протилежну перспективу, спонукає до дискусії.

Зазначимо, що фасилітація як професійна організація процесу групової роботи, є також і освітнім методом, що розвиває. Його використання сприяє аналізу завдань і визначенню шляхів їх вирішення, обміну думками, підвищенню активності та самостійності, а також почуттю безпеки освітнього середовища. Вважаємо фасилітаторські навички однією зі значущих компетенцій успішного викладача майбутнього.

Висновки. 1. У світі відбуваються інтенсивні процеси інформатизації освіти. Новітні інформаційні технології, що впроваджуються, повинні вплинути на підвищення результативності та якості освіти.

2. Нова роль сучасного викладача в освітньому процесі пов'язана з фасилітацією. Однією зі значущих компетенцій успішного викладача майбутнього стануть навички фасилітатора

УДК 378.018.43

РОЛЬ МОДЕРАТОРА ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Строїтелева Н.І., Рижов О.А.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: дистанційне навчання, відео - лекція, модератор, додатки MS, канал зв'язку, посилання.

Сучасна екстремальна ситуація, що виникла в Україні із введенням карантину з приводу коронавірусу, поставила виші перед необхідністю тотального переходу до дистанційного навчання [1]. В ЗДМУ різні види онлайн-навчання успішно використовуються з 2003 року, але вперше вони пройшли випробування на міцність та ефективність у масових масштабах: майже 14 тисяч здобувачів вищої освіти були одночасно переведені на дистанційну форму навчання. Для цього кафедрою медичної та фармацевтичної інформатики та новітніх технологій (МФІ та НТ) було запропоновано використання ресурсів Microsoft Office 365 [2].

Під час тривалого карантину викладачі ЗДМУ читали лекції онлайн, використовуючи кафедральні комп'ютери з відеокамерою і мікрофоном або комп'ютерні класи кафедри МФІ та НТ. Новий дистанційний формат проведення лекцій вимагає нових підходів до самої процедури проведення заходу. Тому на кожній кафедрі буди призначені модератори – співробітники, відповідальні за